

Prof. PhDr. Michal Topošký

* 6. 04. 1906 – Petrovec (Juhoslávia)

+ 1. 10. 1991 – Bratislava

Rektor UK 1959-62

O obraze:

olej na plátne, 100 x 81 cm,

autor: akad. maliar Ladislav Čemický (1969),

umiestnenie: Rektorská sieň,
majetok UK

- 1926 – Mužské štátne gymnázium v Novom Sade
- Vysokoškolské vzdelanie – FIF UK v Prahe (1927 – 1931) a PhDr. (1934)
- 1931 – 1941, 1944 - 1946 stredoškolský profesor na Slovenskom gymnázii v Petrovci
- 1941 – 1942 väznený v Juhoslávii za protifašistickú činnosť
- 1942 – 1943 redaktor denníka Slovenská Jednota v Budapešti
- 1946 – 1947 vedúci školskej komisie Povereníctva školstva a kultúry
- 1947 – 1953 mimoriadny profesor filozofie PDF SU
- 1948 – 1953 riaditeľ Filozofického ústavu PDF SU
- 1951 – 1953 externý člen Katedry ML pri SU
- 1952 – 1953 externý vedúci Kabinetu základov marxizmu-leninizmu PDF SU
- 1953 – 1958 riadny profesor filozofie Fakulty spoločenských vied VŠP v Bratislave
- 1953 – 1958 vedúci Katedry ZML Rektorátu VŠP
- 1958 – 1959 námestník povereníka školstva a kultúry pre školský úsek
- 1959 – 1970 profesor filozofie LF UK v Bratislave
- 1959 – 1967 vedúci Katedry dialektického a historického materializmu LF UK
- 1967 – 1970 vedúci Katedry filozofie a metodológie vied LF UK
- 1970 – 1977 profesor filozofie Ústavu marxizmu-leninizmu UK
- 1970 – 1977 vedúci Oddelenia marxistickej filozofie ÚML UK
- 1977 – penzionovaný
- 1977 – 1981 profesor (dôchodca) ÚML UK
- 1959/60 – 1962/63 – rektor UK (do 31. 8. 1963)
- 1971 – 1974 prorektor UK
- 1949/50 – dekan PDF SU
- 1953/54, 1954/55 – dekan FSV VŠP
- 1955/56, 1956/1957 (ZS) – prorektor VŠP
- 1956/57 (LS), 1957/58 – dekan Fakulty prírodných vied VŠP

Filozof, vysokoškolský pedagóg. Vo svojich prácach sa orientoval predovšetkým na riešenie problému vzťahu objektu a subjektu vo všeobecnej filozofickej rovine a na otázky súvisiace s ich vzájomným pôsobením v procese vedeckého poznania. Osobitnú pozornosť venoval analýze času a nárokom konkrétneho historizmu a riešeniu aktuálnych spoločenských problémov. Bol jedným z iniciátorov a realizátorov zavádzania marxizmu-leninizmu do učebného plánu vysokých škôl. Vychoval rad odborníkov, medzi jeho žiakov patrí aj prof. J. Kvasnička. Popri vedeckej a vysokoškolskej pedagogickej činnosti bol aktívnym prednášateľom a examinátorom na rôznych doškoľovacích kurzoch a postgraduálnych školeniach.

Publikácia činnosti (výber)

- Ako rástol a premýšľal T.G. Masaryk (1933)
- V hľadani ľudstva. Filozofia osobnosti a kultúry (1943)
- Objekt a zmysel objektu (1946)
- Úvod do filozofie náuk (1947)
- Dejiny objektov (1948)
- Ideologie und Wissenschaft (1960)
- K 40. Výročíu založenia Univerzity Komenského (1962)
- O zásadách budovania bratských vzťahov medzi Slovákov a Slovákov (1962)
- Úloha svetonázoru v chápaní podstaty a spoločenského zmyslu vedy (1962)
- K úlohom vedy pri budovaní socialistickej spoločnosti (1963)

- Die dialektische Analyse (1964)
- Logika a realita (1964)
- Teória modelov a použitie logického aparátu (1964)
- K problému filozofie a špeciálnych vied (1965)
- Filozofia, prírodné vedy a medicína (1966)
- Rozmýšľanie o dogmatizme a o tom, ako proti nemu bojovať (1966)
- Poslanie a úlohy univerzít dnes (1966)
- Vznik fenomenológie a jej úlohy v minulosti a dnes (1967)
- Aj to je kritika? (Poznámky k Machovcovej kritike na moju knižku Filozofia, prírodné vedy a medicína) – 1968
- O probléme univerzálnosti marxistickej filozofie (1968)
- V. I. Lenin a problémy principiálnych a metodologických východísk v súčasnej vede a vo filozofii osobitne (1970)
- Realita a poznanie (1970)
- Lesk a bieda experimentálnych metód vo vedeckom myslení. (Problémy a námety). (1972)
- Problémy revizionizmu v súčasnej filozofii a ich medzinárodný charakter (1973)
- Aktuálne otázky marxisticko-leninskej filozofie a cesty prekonávania dôsledkov filozofického revizionizmu (1974)
- Svetonázorové problémy pri formovaní socialistického ľoveka (1977)
- Svetonázorové problémy vo vývoji prírodných vied (1978)
- Dialektický materializmus a gnoseologické tendencie v súčasných prírodných vedách (1983)

lenstvo vo vedeckých spoločnostiach a odborných komisiách

Predseda Slovenskej filozofickej spoločnosti pri SAV, **predseda** slovenského výboru Československej spoločnosti pre šírenie vedeckých a politických poznatkov, **predseda** Slovenskej spoločnosti pre šírenie vedeckých a spoločenských poznatkov, **predseda** školskej komisie ÚV KSČ, **redaktor** časopisu Nové slovo, **len** Akadémie národnej výboru na vysokých školách, **len** ústredného zboru VUML, **len** Vedeckého kolégia pre filozofiu a sociológiu SAV, **len** Slovenského výboru pre vysoké školy, **len** Československej filozofickej spoločnosti.

Vyznamenania

- Rad práce
- medaila J. A. Komenského
- Rad Víťazného februára
- Zlatá medaila UK
- Pamätná medaila UK
- Za vynikajúcu prácu

Pramene a bibliografia

- AUK, fond Osobné spisy ústredného zboru UK, kart. 212
- Univerzita Komenského v Bratislave 1963/64. Bibliografia 1960-1963. Bratislava 1965, s.219.
- Univerzita Komenského v Bratislave 1965/66. Bibliografia 1965. Bratislava 1968, s. 78.
- Dolan, O.: Univerzita Komenského. Prehľad profesorov 1919-1969. Prehľad pracovníkov 1919-1948. Bratislava 1968, s.50.
- Univerzita Komenského v Bratislave. Celonárodné oslavy polstoročnice Univerzity Komenského v Bratislave a politisícročia Academie ilstropolitany. Bratislava 1974, s. 222
- Slovenská akadémia vied 1953-1973. Bratislava 1974, s. 102.
- Encyklopédia Slovenska. Bratislava 1982, zv. VI., s. 96.
- Pedagogická encyklopédia Slovenska. Bratislava 1985, II. zv. s. 448.
- Holata, L.: Za Michalom Topoľským. In: Filozofia, ročník 1992, číslo 1, s.70

Spracoval: PhDr. Viliam Csáder, vedúci Archívu UK